

TELEGRAFUL ROMÂNULUI

Nr. 66. ANUL XIV.

Telegrafulu este 'de done ori pe septemana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prig scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Sabiu, in 21 Aug. (2 Sept.) 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litero mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Escelentia S ea Prea Sântitulu Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siagun'a au sositu Joi in mijloculu nostru, reintorcendu-se dela Adunarea generala a Asociatiunei tranne pentru literatur'a si cultur'a poporului românu.

Dela adunarea generala a Asociatiunei.

Cuventulu de deschidere alu Esc. Sele P. Mitropolitu — Presiedinte Andreiu Baronu de Siagun'a.

Domniloru! Candu aducu Proniei ceresci multumit'a mea, căci m'au invrednicitu a poté fi de fatia la acésta adunare, si a o conduce; atunci trebuie sa marturisescu in fatia acestei adunări acelu adeveru cunoscutu: ca eu, cá presiedinte, de-si asiu fi fostu datoriu sa fiu fatia la tóte adunările generali, totusi la cele trei din urma n'amu luat parte, va sa dica: n'amu potutu luá parte; căci la cea din Blasiu la an. 1863 amu absentatu in urm'a cointeligerei avute cu acei membri ai Asociatiunei, cari au fostu la diet'a din anulu acel'a; — la cea din Hatiegu la an. 1864 amu absentatu, căci pe tempulu acel'a eramu silitu de morbositate a petrece la scaldele Mehadii; — la cea din Abrudu in anulu trecut nu mi-au fostu nici de cum posibilu a luá parte, căci tocmai in diu'a adunării generali, a ceea in 15 Augustu au trebuitu sa functiunezu cá Mitropolitu la sfintirea celui d'antâiu Episcopu nationalu românu de relega nostra greco-resarilena. Acum in sa mi-au fostu cu putintia a veni la acésta adunare, si a ocupá scaunulu presidialu, la care increderea Domniloru Vóstre m'au chiamatu, amu si venitu prébucuros, de-si suntu obositu cu trupu si cu sufletu, căci este sciutu, cumca eu siése septemani amu petrecutu la scaldele Mehadii, de unde inainte cu siepte dile m'amu intorsu acasa cu acea sperantia, ca Domnedieu mi va ajutá de a poté fi astadi in mijloculu Domniloru Vóstre. Si fiindca préstimatulu D. Vicepreside, Reverendissimulu D. Canonicu Cipariu au avutu bunatate a duce presidiulu in absentia mea cu cea mai mare abnegare a struncinatei sale sanetâti si cu desteritate osebita, precum si spre indestulirea obstésca a acelu adunări generali: pentru aceea aducu eu Reverendissimulu D. Vicepresiedinte si Canonicu Cipariu pentru acésta bunatate, căci m'au suplinitu in absentia-mi multumirea mea cordiale si fratiésca, dorindu-i sanetate statornica si dile multe pâna la cele mai adânci batranetie! Eara pe Domniele Vóstre, cari cá membri ai Asociatiunei V'ati infatisiatu la acésta adunare generala anuale spre a documentá constantia si zelulu Domniloru Vóstre pentru inaintarea literaturai limbei nóstre române, si pentru prosperarea culturai poporului nostru romanu, Ve intempinu eu cu „Bine ati venitu!”

Scopulu Asociatiunei, precum ne arata §fulu 2 din Statute, este inaintarea literaturai romane si cultur'a poporului românu in deosebitele ramuri prin studiu, prin elaborarea si edarea de opuri, prin premii si stipendii pentru diferitele specialitati de sciintia, arte, si alte asemene.

Eu sumu convinsu, ca Asociatiunea nostra nu si-au perdutu dinnaintea s'a scopulu acestoru impregiurâri momentóse si taietóre in intregulu trupu alu natiunei.

Eu sumu convinsu si despre aceea, ca Asociatiunea nostra au satisfacutu problemei sale, pecátu i-au fostu in putintia.

Problem'a ei este colosale, si cere mijlóce mari pecuniari, de-si scopulu ei este de natur'a literaria si intelectuale. Si tocma in impregiurarea acést'a, ca problem'a Asociatiunei nóstre este colosale, si cere mijlóce mari pecuniari pentu ajungerea scopului ei, jace acelu adeveru neresturnaveru, ca Asociatiunea si-au implinitu din destulu misiunea sea fatia cu mijlócele cele smerite pecuniarii, de care póte sa dispuna, si fatia cu acea impregiurare factica, ca membrii ei, despre cari pe dreptu se póte dice, ca suntu barbati literati, nu locnescu intr'unu locu, cá sa se póta consultá si lucrá cu puteri unite pe câmpulu literaturai, ci suntu indepartati unii de altii dupa oficiulu loru particularia.

Prelânga acestea mai cutezu a adauge si acea convictiune a mea individuale, ca membrii literati ai Asociatiunei nóstre nu se potu invinovati de passivitate pe câmpulu literaturai, căci adeseori

i aflâmu cu productele loru literarii, déca si nu in opuri singuratice, dar in foile jurnaleloru nóstre nationali.

Tempulu nostru este tempulu activitâti; acést'a o recunóscever si cine dintre noi; tempulu nostru au inaltiatu ide'a despre munca la o marime si stralacire, de unde ea luminéza tuturoru popóreloru.

Déca Onorat'a Adunare mi da voia a esprime aci prescurtu cele ce Domnulu Laboulaye, Professoru de Istoria la Universitatea din Parisu, au peroratu ascultatoriloru sei in privintia ideei despre munca, care idea ocupa astadi Europ'a intréga, atunci sinopsea acestei cuventári o espunu in urmatoriulu tipu:

Ide'a despre munca au produsu in dilele nóstre nisce convingeri forte norocóse. Ide'a acést'a este cu multa mai tinera, decâtu cea despre progresu. Ide'a despre munca au produsu acea marétia convingere, ca astadi munc'a este onórea si reputatiunea cea mai mare a omului. La Grecii si Români cei vechi munc'a erá ocupaciunea eschisiva a sclaviloru, pentruca lumea de atunci aveá idea falsa despre munca, si o socoteá de unu ce dejositoriu pentru toti, cari nu erau sclavi; si asiá lenea erá caracteristic'a bogatiloru, ear munc'a erá caracteristic'a sclaviloru. Ide'a, ca munc'a este numai pentru sclavi, au produsu acea intipuire falsa, dupa care se afirma: ca a nu lucrá, va sa dica: a petrece in inertia, in moliciune si in passivitate, — este a fi domnu si nobilu. Pâna la tempii Regelui Ludovicu XIV trebuiá sa se aduca lege, cá unu Aristocratu sa póta avé o corabia seu o fabrica de sticla pentru specula spre inmultirea averei selo. Acestu Rege se nevoiá a dá munciei o valóre potrivita prin concessiuni si privilegiuri; in sa munc'a totu mai aflá contrari intre Aristocrati. Astfelu au fostu munc'a in Franci'a despretiuita, încátu Aristocratu, carele vrea sa se deprinda cu munca, va sa dica: care nobilu vrea sa duca vre-unu negociu, seu vre-o meseria, erá espusu insultei. Din contra la Engliter'a nici candu nu s'a privitu munc'a cá unu ce dejositoriu si de rusine pentru unu nobilu. Fratele unu renumitu Lordu se tinea maretiu, déca se putea numi negociatoriu seu fabricantu. Regimulu Engliterai au fostu in Europ'a celu d'antâiu, carele au luat sub protectiune munc'a si productele munciei supusiloru sei. Insusi Regele din parintésca ingrigire pentru supusii sei adeseori se ocupá cu cercetarea latimei unei pantlici, cu numerulu si cualitatea fireloru, din care pantlic'a erá tiesuta; de unde se vede, ca Regimulu Engliterai precátu luá sub protectiune munc'a supusiloru sei, pe atâta supunea controlei legiuite munc'a si pre muncitorulu, cá sa nu abuseze cu aceea.

Astadi este in tóta Europ'a altcum, ce se tine de ide'a despre munca, prin urmare si in patri'a nostra. Astadi omulu celu muncitoriu fara osebite de nascere si stare se apretiuiesce de omulu celu mai nobilu in patria. Astadi Aristocratu si tine de cea mai mare onórea a se ocupá cu munc'a, va sa dica: cu cultur'a mosieloru selo, cu infiintarea fabricelor, cu inaintarea industriei speciali si generali, pentruca este petransu, ca munc'a este onórea si reputatiunea omului, si ca omulu, carele muncesce, este nobilulu celu adeveratu, ear acel'a, carele fuge de munca, si traiesce in nepasare, si desfrenare, este in ajanulu perirei selo materiale si morale, si pentru aceea vrednicu de compatimire. In Americ'a omulu, carele nu muncesce, se privesce de unu felu de inimicu publicu. Acolo maicele ferescu dinaintea lenesiului prefiicele selo, si fia-care omu de munca, va sa dica: fia-care omu, carele se bucura de onórea publica, si retrage atentiunea si amicitia sea dela patriotulu seu lenesiu. Si asiá dicu Americanii, ca acel'a, care nu lucra, face reu.

Acestea suntu espusetiunile Domnului Professoru Laboulaye in privintia conceptului despre munca, care a le aminti aci mi-amu tinutu de cea mai strinsa datorintia, pentruca taia in viétia poporului, si conditionéza cultur'a lui, prin urmare si onórea si apretiuirea lui in societatea civile; si pentruca scopulu Asociatiunei nóstre, precum amu atinsu mai susu, este atâtu inaintarea literaturai limbei române, cátu si cultur'a poporului românu prin studiu, prin elaborarea si edarea de opuri, prin premii si stipendii pentru diferitele specialitati de sciintia, si arte.

Amu amintitu doctrina renumitului Professoru Laboulaye spre

acelu scopu, că nici un membru alu Asociațiunei sa nu se sparie de greutăți, care le intempina atunci, candu va sa inainteze scopulu Asociațiunei, ei cu zelu indoitu si intreitu sa continue munc'a sea, va sa dica: activitatea sea pentru inaintarea literaturii limbii maicei sale, si pentru cultura poporului, alu cărui membru este si elu, sciindu si convinsu fiindu, ca cu cătu mai multu va asuda in munc'a acest'a nobila, si cu cătu mai multu o va face productiva si in altii, cu atât'a mai mare onóre si apretuire si va secerá siesi, si natiunei sele.

Dupa convicțiunile mele, care mi le-amu castigatu despre poporul nostru, cutediu a afirmá, ca elu nu are atât'a lipsa de invetiatur'a, că sa fia muncitoriu, — căci elu este in fapta muncitoriu, — ci are lipsa de o povatiuire, cu m sa-si faca munc'a s'a, va sa dica: cum sa fia muncitoriu, că apoi potrivit mesurii muncii si sudórei sale sa aiba cătu se póte mai mare folosu, va sa dica: cum munc'a s'a se o faca catu se póte de productiva, căci productivitatea, adeca progresulu, ce-lu astépta muncitoriu dela munc'a sea, este conditionatu dela modulu lucrárei; ferice asiá dara este acelu lucratoriu, care scie sa lucre si sa muncésca dupa lumin'a mintiei sanetóse si regulate prin sciintia si esperiintia; care nu este inamoratu in sine si in obiceiuri stangace; care mainainte gandesc si judeca despre munc'a, ce va sa o faca, si apoi se pune cu totadinsulu la lucrare.

Astfelu, si numai astfelu de munca este productiva, si aduce muncitoriu onóre si apretuire inca si din partea inamicilor; astfelu, si numai astfelu de munca face nobilu pe muncitoriu in societatea compatriotiloru sei.

Acum indreptezu cuventulu meu cătra bravii nostri connatiunali din orasiulu Belgradu, cari au avutu bunetatea a primí vestea despre celebrarea Adunárei generali a Asociațiunei nóstre pe anulul acest'a in mijloculu loru, si au pregatitu cu sarguintia si sacrificiu tóte, câte se receru spre acestu scopu.

Asigurezu in numele Asociațiunei pre connatiunali nostri Belgradeni, ca membrii Asociațiunei sciu apretiu amórea si sacrificiu, ce Domniele Sale au adusu causei natiunale cu acésta ocaziune, si totudeodata lu voru sci pastrá pentru toti tempii cá o suvenire preaplacata.

Acestea lasandu-le inainte, dechiaru siedinti'a Adunárei generale de deschisa, ear ordinea objectelor va urmá amesuratu programei stabilite din partea Comitétului Asociațiunei.

Alb'a-Iuli'a 18 Aug.

Siedinti'a a II. se incepú cu verificarea protocolulu din siedinti'a trecuta. Dupa acésta propune Presidiulu Adunárei sa decida, déca va mai antáiu sa se continue cetirea disertatiuniloru séu sa se ia inainte referatele comisiuniloru. Adunarea se decide pentru ceste din urma cu observarea, ca dupa terminarea discussiuniloru asupr'a memoratelor referate sa se continue cetirea disertatiuniloru. Mai antáiu vine asiá dara la ordine referat'a asupr'a ratiuciniiloru, referinte erá Dlu C u m a n u. (Membrii Comiss. de 5 pentru esaminarea ratiuniloru constatori din dd. Can. Gr. Mihali, prob. de min. Lazaru Puposiu, secr. gub. N. Barbu, senat. I. Balomiri si Cons. Cumanu). Dlu referinte dificultéza inscrierea obligatiuniloru in m. c. cá atari si cere ca inscrierea sa se faca dupa pretiuulu loru in valuta austriaca. Cere ref. explicatiuni dela Dlu casieriu in privinti'a socoteleloru, cum s'a urmatu cu acele pre lánge manipularea de mai susu. Venindu la perceptiunile din taxele membriloru ordinari ref. cu privire la respunderea cea atâtu de defectuósa a tacselor face intrebarea, ca ce modu aru fi mai potrivit sa se urmeze cu membrii cei rei de plata. Erogatele le afla in ordine buna. Déca suntu unele care trecu preste preliminaru anulul trecut, apoi aceste suntu cărtille cumperate din sumele preliminate de Adunarea generala dela Hatiegu, care in sa nu s'a fostu scosu din cassa pâna la adunarea dela Abrudu, si la acésta adunare au fostu trecuti cu vederea. Cass'a de altmintrea, fiindu in decursulu anulul cur. scontrata, se afla in ordinea cea mai buna. Cătu pentru spezele făcute de secretariatu se dovedesc o crutiare de 23 fl. 80 xr. cari remanu buni pentru anulul urmatoriu.

Terminandu ref. si Dlu Casieriu avendu cuventulu, da deslusisirea ceruta si adeca ca densulu au urmatu concluselor Adun. gen. de mai inainte si arata ca prin acest'a procentele nu au patimitu nimic'a.

Presidiulu provóca Adunarea a decide cum sa se proceda, cu obligatiunile sanetóre in m. c., la care Dlu v. pr. Canonieu Cipariu esprime parerea, ca pre cum suntu erogatiunile asiá sa fia si perceptiunile adeca in un'a si aceeași valuta. Luandu parte mai multi membri la discussiunea acest'a se concentréza tóte párerile intr'acolo, cá cass'a sa-si póte tóte socotelele in val. austr., ce se si primesce. In legatura cu aceste dl. cas. cere ca Ad. sa dea unu absolutoriu casei, adeca Adun. sa se esprime in protocolulu casei, cum au aflatu cass'a. Adun. incuviintéza cererea acest'a si cu privintia la ostenele ce si le-au datu Dlu Casieriu in functiunea sea cá atare i aduce multiamita si recunoscintia din partesi.

Indata dupa acest'a sa ia in desbatere modulu procederei cu acci ce nu platescu regulatu taxele. Aici sa ivescu felu de pá-

rerii. Dlu Can. Negrutiu prelinde cá cei inscriși sa platesca dupa sirulu aniloru in care suntu restanti si cari astépta a fi siliti óre cum la plata sa se esecuteze. Asiá facu si alte reuniuni dela alte popóre. §-ulu 36 din stat. l. c. citatu de Dlu Densusianu termina discussiunea acestui objectu cu aceea, ca taxele sa se incaseze cá si pâna acum, dara pentru adunarea viitóre sa se faca unu conspectu de acei ce nu platescu, sa se dechiar de membri esiti din Asociațiune si sa se dea conspectulu publicitáteis.

Vine la discutiune apoi procederea cu actele Adunárei gen. Esc. Sea mitr. Siuluti u propune ca acelea sa se tramita collectoriloru si membrii apoi sa le cumpere. Secr. II e de aceeași parere, arata in sa ca din anii trecuti suntu tramise acte pre la collectoru si ca nu au sositu nici acte nici bani dela respectivii collectoru nici vre-unu raportu despre starea lucrulu in asta privintia. Dlu Can. Negrutiu arata greutățile ce le au collectorii cu impartirea actelor, resp. cu vinderea loru membriloru. Dlu Dr. Bobu propune ca amesuratu conclusulu adusu la Ad. gen. din Blasiu sa se dea membriloru actele gratis. Se aduce inainte inse contr'a acestei párerii conclusulu dela Hatiegu, prin care se decide vinderea, si din partea Presied. si Esc. Sele metr. Siuluti se spriginesce vinderea actelor cá unu isvoru de venitu pentru Asociațiune; de alta parte in sa cá o greutate fórté putinu insemnata pentru fia-care membru, de a contribuí la fondu. Dlu Siandoru propr. respinge imputarea dlui Negrutiu si arata ca e vin'a collectoriloru déca nu se vendu actele. Dlu Densusianu face propunerea (care s'a mai fostu facutu si la Hatiegu), cá pretiuulu actelor sa se incaseze de odata cu tax'a. Dupa óre care desbateri mai departe a cestiunei Presidiulu reasuma si in fine Adun. primesce conclusulu cá sa se vinda acte.

Venindu lucrulu eara la erogatiuni si adeca la cele estrordinarie se facu dificultáti din partea dlui Dr. Majeru si dlui Dr. Bobu. Cestu din urma cere a i se arátá, ca pre temeulu cărui conclusu s'a tiparitu actele Ad. gen. din an. tr.? Dlu Secr. II. I. V. Rusu citece conclusulu Ad. gen. dela Abrudu. Dupa aceea pre temeulu cărui conclusu s'a retiparitu statutele Assos.? Presidiulu cere cá pentru gresiel'a (basaconia) acest'a a comitetulu sa se pedepsésca Presidiulu (ilaritate). Dlu Siandoru precumpanesc greutățile comitetulu in a-facerile sele si neputinti'a de a prevedé spezele ce se potu nasce in interessulu Asoc. in decursulu unui anu si ca déca comitetulu i aru fi legate manile a nu trece preste bugetu, atunci aru trebú sa stea neactivu un'a jumetate de anu séu si mai multu, cu paguba Asociațiunei.

Dlu Hanni'a arata ca e numai o neintielegere, candu se pune tiparirea actelor si statutoru intro erogatiunile estrordinarie pentru ca tiparirea actelor e prevediuta in conclusele Adunáriloru generale; propune incuviintiarea tiparirii actelor si a retiparirii statutoru candu va cere lips'a, ce se primesce.

Dlu Dr. Bobu cetesce raportulu comisiunei bugetarie. (Membri com. de 9 la propunerea dlui Axente dupa o consultare a Ad. gen. alesi in sied. tr. suntu: dd. Dr. Ios. Hodosiu, Dr. I. Ratiu, Dr. I. Maioru, Dr. Basil. Glodariu, Ales. Micu, Jud. Sim. Balomiri, Prot. Ioann. Tipeiu si Dr. Ioann. Bobu) Venindu verb'a asupr'a tiparirii actelor Dlu Dr. Majoru este in contr'a tiparirii acestor'a. Presied., Escel. Sea Metropolitulu St. Siuluti si Dlu Boieru presied. de trib. suntu pentru tiparirea actelor, in care se pastréza actele Asociațiunei si care voru fi de insemnate pentru posteritate. Dlu Dr. Maioru e pentru suspenderea tiparirii actelor si inlocuirea loru cu o fóia literaria, din cauza ca actele si asiá remanu nece-tite, pentru ca nici densulu nu le cetesce. Precandu fóia ce aru esi o aru celi cu placere fia-carele. Dlu Boieru dice, ca déca aru esi fóia carea si asiá e proiectata de multu, atunci aru fi gat'a a retrage propunerea din partesi facuta. Dlu Can. si v. pr. ala Asociat. se descoperé intr'acolo, ca aru fi gat'a a edá o fóia literaria filologica si istorica déca aru fi spriginitu de ajunsu; pâna acum acest'a e numai intentiune. Se arata din unele párti dorinti'a ca acésta fóia sa devina a Asociațiunei. Dlu Dr. Hodosiu reduce discussiunea la originea ei la referat'a comisiunei; venindu apoi la tiparirea actelor si la fóia, densulu e si pentru un'a si pentru alt'a. Specialu vorbindu despre acte doresce tiparirea loru in modulu cum s'a tiparitu si pâna acum, pentru ca in ele se oglindéza viét'a Asociațiunei. Parerea acest'a se spriginesce de nou de Esc. Sea AEppulu gr. cat. Siuluti si in fine se primesce de Adunare.

Dr. Hodosiu cere acum sa se cetésca referatulu comisiunei bugetarie din punctu in punctu, ceea ce se si intempla. Se ia asiá dara la desbatere a) remuneratiunea secret. II cu 200 f.; b) ajutorulu pentru unu juristu aplecatu cá scriitoriu in canc. Asoc. 100 fl.; c) spese pentru cancelaria 150 fl.; d) stipendie pentru trei juristi la universitáțile din Pest'a si Vien'a câte 100 fl.; si pentru unulu in patria 80 fl.; cu totulu 380 fl.; sumele de pâna aci se primescu fara multa desbateri. Mai departe vine la desbatere: e) tramitarea a doi pedagogi la Prag'a. Cestiunea se ia in seriósa consideratiune si se statoresc, ca cei stipendiatu spre acestu scopu sa fia gimnasisti absoluti eu maturitate si in urm'a observárei dlui Boieru se mai adauge, ca scopulu tramiterii tineriloru la acestu studiu este pregatirea de professori la preparandiele románe si Dlu Can. Negrutiu adauge: de ambe confesiunile din tier'a nóstra. Stipendiele aceste suntu de câte 300 f. pre

lângă spese ce drumu a 50 fl. pe anu. Se primescu de Adunare in tipulu mai susu aretatu. Vine apoi rendulu la stipendiulu pentru unu politechnicu cu 300 f., ce se primesce.

In fine se propune ca sa incida in bugetu sum'a fipsata pentru tiparirea actelor Ad. g. Cu ocaziunea acest'a se aduca inainte mai multe minutiosități in privinti'a speselor tiparirii ba si impregiurarea, ca sirurile suntu prea rari si asiá esu côle mai multe. La tôte aceste Presied. indrépta Ad. cá sa cerce la alte tipografii cu tiparirea Actelor, descopere, in fine ca, cá representante alu tipografiei archidieceesane gr. or. reduce pretiulu unei côle tiparite la 15 f. cu carea Adunarea se arata multiamita; adauge in sa ca spelele tipariului sa nu tréca preste 200 f. v. a.

Suplic'a unui papucariu din Alb'a Iuli'a Iacobu Tulbureanu pentru unu imprumutu, precum si propunerea Dlui Negrutiu in privinti'a unui prof. de agronomia la scól'a preparandiala in Blasiu nu se primesce.

Dupa aceste se ia inainte referat'a comisiunii de trei (Membri Com. de 3. pentru inscrierea membrilor noi si incassarea taxelor suntu: dd. Petru Truti'a Parochu, Sen. Berghianu si Samuilu Cirlea propr.) pentru membrii noi intrati si cei ce au depusu tacsele de membri ordinari sub decursulu Adunárei. Membrii cei noi se cetescu de cátra ref. Dlu N. Berghianu senat.

La propunerea Dloi Dr. Vasiciu se alegu de membri onorari ai Asociatiunei: dd. Gottfried Müller, Directorele Acad. c. r. de drepturi in Sabiu si Paulu Istvánfi, Direct. Acad. de drepturi in Clusiu.

Adunarea vitóre sa ficséza pre 26/14 Augustu 1867 la Clusiu.

Fiindu tempulu inaintatu disertatiunile la espres'a voia a Ad. gen. si a dd. disertatori nu se mai potu ceti dara se voru tipari in actele Adunárei gen. depre anulu acest'a.

Se alege apoi comisiunea verificátore. Presidiulu incheia dupa acestea siedintiele, multiamindu Ad. gen. pentru zelulu ei si róga pre Ddiu, cá pe anulu viitoriu in mai mare numeru si cu puteri unite sa se reveda membri la Clusiu.

Dlu Axente multiumesce Esc. Sele Presied. pentru caldarós'a si intielépt'a conducere a siedintieloru, cari in tempulu si in impregiurárele de fatia numai Escel. Sea Presied. suntu de a se multiamí.—

Cele ce ne voru fi scapatu din péna le voru aflá cei ce se intereséza, in protocolulu si actele Asociatiunei si inca mai pre largu.

Evenimente politice.

S a b i u in 20 Augustu.

Herm. Ttg. de astadi aduce unu telegramu in care spune, ca dupa Pest. Ll. Esc. Sea Gubernatorele de Crenneville nu se va mai reintórce la postulu seu din caletori'a sea dela Vien'a.

Listele de ministri unguresci se schimba un'a dupa alt'a. In tôte, Sennyei este celu desemnata de presiedinte.

In privinti'a afacerilor interne reproducemu urmatórele: Este dreptu ca aici (in Vien'a) acumu de vre-o câte-va dile se facu negociári cu deputati unguresci, a cároru conducatori este cont. Jul. Andrassy. Regimulu e representatu prin contele Belcredi, carele au fipsatu in unu esposé massimulu ce se póte concede, dupa parerea sea, ungurilor. Se dice ca negociári se baséza pre unu d u a l i s m u moderatu, paritatea ambeloru jumatáti de imperiu si representarea loru prin delegatiuni. Pána in 27 Aug. intelegerea nu erá facuta si asiá atunci inca nu puté fi vorb'a de ministeriu ungurescu. Convocarea dietei unguresci atárna dela rezultatulu negociárilor mai susu amintite.

Pest. Ll. combate parerea acelor ce voru se scia ca pefacerile cele ce se astépta aru fi impreunate cu caderea ministrului Belcredi. Din contra intaresce, ca aceste tôte se facu cu soirea densului si prin intelegerele cu dentulu cá representante alu statulu. Positiunea ministrului Belcredi se dice in P. Ll. ca va esi si mai firma din schimbările aceste, dar la nici o intemplantu nu va fi sguduita.—

Atingatori de politica din afara impartasimu dupa unu tel. dela H. Ztg. ca in 30 s'a schimbatu in Prag'a ratificatiunile tratatulu de pace austro-prussianu si alu protocolulu de desiertare (de trupe). Bar. Werther au plecatu din Prag'a.

In Itali'a se dice, dupa unu altu telegramu alu foiei acum pomenite, c a s'a ordnatu punerea in picóre a bataliuniloru a 6-lea dela tôte regimentele (80) de infanteria.

F r a n c i a negociéza in Prag'a pentru liferatiuni mari de cai.

Conferintie invetiatoresci.

G h e r d e a l u in 14 Augustu 1866

Suntu 11 ani de candu amu esitu dintre páretii scólei, dintre cari in 2 amu imbracatu postulu invetiatorescu, la scól'a din Martinsbergu (Siomartiu) — 9 ani darulu Preotiei, sub care tempu avui onóre a fi in multe adunári; dar ce se tine de conferintie invetiatoresci din Martinsbergu, la care amu luat parte dimpreuna cu mai multi alti Preoti spuiu d r e p t u c a m ' a u s u r p r i n s u.

Conferintiele s'au tinutu in 11, 12, si 13 Augustu, cu invetiatorii din Protopopiatele Nocrichiului si alu Cincului-mare sub

conducerea Cinstiei sele parintelui Administratoru Ignatie Mandocea. Aceste conferintie s'au deschisu dupa finitulu servitiului Dumnediescu cu chiemarea sântului Spiritu prin Cinsti'a sea parintele Administratoru cu o cuventare escelenta despre ramurile crescerei, culturei, si a luminárei tinerimei scolare, precum si despre calítatile invetiatoriloru si indeobste despre scóla.

Despre cele dóue impregiurári din urma incátu amu potutu intelege s'au cuventatu camu dupa cum se vede din hárthi'a alaturata*), care cuventare au fostu intrerupta de puternice strigári de sa tráiesca Esceletia Sea Inspect. supr. Scol. la care au respunsu dlu invetiatoriu Ioann Branisce din Merghindélu cu o cuventare macstritu tiesuta, privitóre la scóla, léfa invetiatoriloru si la retele care apasa adi progresele in crescere cultura si luminare, intrerupta de dese bravo, cu care s'au incheiatu siedinti'a I. la 1 óra. Siedintiele celelalte conferentiale cu desbaterea programei conduse de conducatoriulu zelosu si espertu in chiemarea sea, cáci in anii 1863 si 1864 au fostu si comisariu alu conferintieloru invetiatoresci, au decursu in tôte trei dilele cu unu frumosu tactu, cu care ocaziune la specialele desbateri a singuraticiloru obiecte s'au veditu din partea celor de fatia, ca acesti invetiatori suntu demni de chiemarea loru, cu unu cuventu, acesti invetiatori potu concurge cu ori-cari alti in harnici'a invetiatorésca.

Conferinti'a s'au incheiatu in 13 Augustu dupa amédit cu o cuventare potrivita impreunata cu o rugaciune de multiamita a parintelui Administratoru, dupa care au urmatu inca 2 cuventári a invetiatoriului Ioann Branisce si un'a a Parintelui Ioann Moldovanu din Agnit'a.

Lupt'a marina dela Liss'a *)

Sub acestu titulu publica „Concordi'a“ actele ce se referescu la memorat'a lupta. Le impartasimu si noi cetitoriloru, pentru ca suntu interesante pentru ori ce romanu si patriotu bunu.

Dle redactoru! Me credeamu uitatu pre insul'a Liss'a, si in adeveru pána in 17 Iuliu amu si fostu. Cum m'au tratatu vecinii mei din Ancon'a binevoiesce a vedé din documintele alaturate, Decum-va ti-va ierté tempulu si spatiulu fá-le cunoscute publiculu nostru, cá in tempu de lipsa sa póta vorbi cu fapte. Succesulu ce l'amu avutu contra unei fote imposable, provediuta cu tôte esperintiele americane si anglese — carea me tinu incinsu trei dile — a fostu brilante. Mijlocele mele contra loru au fostu egali unui Davidu contra a 30 de Goliati. M'au improscatu cu proiectile de câte 300 puncti un'a, cu mici cu maricam la vr'o 40,000. Me ciocnira uritu, dar de-si nu venea flot'a nostra, totusi le mai damu de lucru vr'o 3 septemáni.

Batali'a floteloru fá unu ce infricosiatu — frumosu; detaiuri aprópe de adeveru afli in gazetele de Vien'a.

Amu onóre s. c. l.

Liss'a 4 Aug. 1856.

Br. Davidu Ursu colonelu.

Marti 17 Iuliu nóptea — de pre nai'a „Re d'Itali'a“ — in fati'a insulei Liss'a **).

Scump'a mea! Máne diminétia vomu incepe ataculu, si déca aceste orduri voru ajunge la tine, va fi unu auguriu bunu, ca eu adeca mi-amu facutu onóre si Ddiu me conserva familiei mele.

Eri amu delasatu Ancon'a cu propusulu de a dá atacu asupr'a Lissei si a o ocupá. Liss'a este chei'a maluriloru orientali ai marei adriatice si venetianii o numescu Gibraltarulu acestei párti.

O recunoscentia esecutata cu o cutediantia amirabile de cátra major. comandante d'Amico ne dede a sci ca Liss'a e aperata de o garnisóna de 2000 feciori si 10 tunuri asiediate in diferite forturi. Suntemu siguri de victoria — soldatii ardu de dorulu de a se bate. Intreprinderea nóstra nu se marginesce aci, si succesulu ferice alu acesteia ne deschide calea la altele nu mai pulnu ponderóse; — cu ajutoriulu lui Ddiu speru onóre!

Scriu aceste siruri spre a-ti aretá ca cu spiritulu suntu la tine si la familia. Acum repausulu me chiamo, diminétia la 4 óre trebue sa fiu la postulu meu.

Alu teu Carolu.

Miercuri 18 Iuliu 5 óre diminétia

Dela 11—4 $\frac{1}{2}$ óre amu dormitu bine — tamborul me desceptá, ceriulu e serinu, marea dórme, ataculu va avé locu intre 9 si 10 óre.

11 óre inainte de amédi.

Plecu la lupta cugetandu la tine — Ddiu te protéga.

6 óre ser'a.

Lupt'a a duratu 7 óre — nai'a nóstra a datu 1300 de impuscaturi — comand'a austriaca se aperá cu unu curagiu amirabile, — máne ataculu se va continuá.

Sperámu ca vomu invinge inca astadi, ceea ce s'aru fi si intemplantu, déca amu fi fostu ajutati. Ataculu trebuiá sa se incépa de trei párti, ai nostri formandu trei grupe sub comand'a lui Persano. Vacea si Albini cu trupele de debarcare. Problem'a cea mai grea cadú asupr'a nóstra, noi

*) Déca ne iérta impregiurárele vomu face intrebuintiare de dens'a. R.)

*) Insul'a Liss'a are numai trei orasie: Liss'a, Kut, si Comis'a. Poporatiunea suie la 6000 suflete. Locuitorii suntu de origiue slavica, starea loru atátu fisica cátu si materiale si spirituale e deplorabile. Locuitorii din Comis'a preste totu suntu italieni, si traditiunea deduce originea loru dela fugarii románi de pre tempurile resbeluriloru punice. Poporatiunea Lissei se ocupa cu cultur'a vinului si pescuitulu, apoi cu lenea si cersitulu. Scolii de locu nu suntu. Insul'a are o periferia de 6 miluri nemtiesci, unu portu de balalia maretu si forte multe sinuri (de mare) frumóse. Insemnateata ei o cunoscú italienii destulu de bine. Temperatur'a e tropica, insul'a avuta in pietri; lip-sita de apa, asiá cátu procurarea apei te costá mai cátu a vinului.

**) Acestea suntu copie de pre dóue epistole — adresate cátra consórtea sea — din partea unui oficiu italianu ce s'a aflatu pre nai'a „Re d'Itali'a“ carea fu gaurita in fundu prin flot'a nostra.

atacaramu Portulu „S. Giorgio“. ce erá aপরতু পূর্ন Fortulu alu 4. — pre la trei óre unu magazinu de pulvere de pusca lu aruncaramu in aeru, pre la 4 amu ruinatu Fortulu alu 3-lea.

Eramu siguri de victoria, candu ni se aviséza — ca ataculu celoru-lalte 2. despartieminte fu fára succesu. Continuaramu foculu pána la 6 $\frac{1}{2}$ atunci alte nái venira spre a suplini locul nostru si continuara lupt'a pána nóptea.

Mediulu nóptii. Malulu e in flacari, tufetulu arde in urm'a focuriloru tramise prin armele nóstre. Unu spetaclu grandiosu si infricosiatu — lupt'a nóstra de astadi asemene fú maiestatica — infricosiata. Mi-voiu luá tempu a o descrie. Multiamita lui Ddieu ca m'a aপরতু!

De ocamdata ne cuprindemu cu consultarea asupr'a celoru ce voru trebui sa le facemu máne; unii se cercá a iertá ca cuprinderea va fi imposibile, cu tóte ca me ineredu solidaritáti ce a desvoltat'o Persano in aceste dile, — totusi me temu ca elu va cede. Ni s'a avisatu ca Tegetthof, sosese in ajutoriulu celoru asediati — in acestu casu debarcarea nu e cu scopu.

Joi, 19 Iuliu 7 (? R. T. R.) óre matinalé.

Ataculu contra' Lissei se va incepe pre la 6 $\frac{1}{2}$, vomu luá parte dupa ce ne vomu fi fácutu rogaciunile. Aibi curagiu, si nu uitá ca máne telegrafulu va anuncia victori'a nóstra,

O sarutare tie si mamei

Alu teu Carolu.

(Va urmá).

Consemnarea ostasiloru romani cadiuti, raniti, séu perduti pre câmpulu dela médianópte.

Dela reg. de inf. conte Gyulai nr. 33.

(Urmare).

Comp. 6 Morti: Iflmie Lundrasiu, Ilia Recóre, Pavelu Codresiu, Alesandru Budi, Flor'a Buzgonu, Zacharia Dudasiu, Gavriulu Motiu, Vasilie Corbeiu, Ioann Lucea. — Raniti: Stefanu Nacea, Teodoru Pop'a, F. Pop, E. Cadariu, Mihaiu Balasiu, Dimitriu Banatianu, Davidu Suceanu, Todoru Cataritianu, Nicolae Gergariu, Pavelu Cresiovanu, Simeonu Il'a, Stef. Dumuti'a, Nicolae Telecanu Ursu Bors'a, Iosifu Marisiu, Flor'a Micsi'a, Ivan Tiedoti'a, George Borodu, Ilie Oprea, Stefanu Temeranu, Gligoru Nascu, Georgie Nai, Michai Folti, Nicolae Corni'a, Ioann Curai, Cratiunu Nicutia, Ioan Horg'a, George Bulzanu, Ioann Macea, Vasilie Catan'a, Cosm'a Grecu, T. Burl'a, G. Blasu, Pavelu Brisianu, Michaiu Lazaru, Vasalie Marisiu, Todoru Ves'a.

Comp. 8 Morti: Ioann Popu, E. Huba, Iosifu Ratiu, Ilie Bulzanu, Teodoru Hornea, Ioann Muresianu, Teodoru Vidu, Petru Delimanu, Ioann Pitasiu, A. Jurcóne. — Greu raniti: Mitru Truti'a. — Usioru raniti: Petru Gangeu, Ioann Comanu, Antip'a Oan'a.

Comp. 9. Morti: Sav'a Cocosiu, Pavelu Motiu, Deheleanu, Ioann Catan'a, Simeonu Pinter, Ioann Jevelu. — Greu raniti: Iosifu Trimariu, George Stepanu, George Bodi, Ioann Ciabai, Nicolae Valanu, Hostanu Stoiacu, Antonie Gaboru, Antonu Balintu, Ioann Balasiu, Ioann Germanu, Ioann Basu, Stefanu Sian-doru, Cost'a Truti'a, Michaiu Orvatu. — Usioru raniti: Dimitrie Buteriu, Petru Babutia, Ioann Lucaciu, Trand. Germanu, Ioann Gubanu, Cost'a Pecurariu, Michaiu Stramu, Nicolae Cercelu, Nicolae Morariu, Petru Stepanu, Georgiu Gancea.

Comp. 10. Morti: E. Fodoru, Petru Deheleanu, Moise Zercusianu, Petru Videcanu, Vasalie Dascalu, Ioann Dunu, Todoru Tortianu, Ioann Braitu. — Raniti: Ioann Budiariu, Todoru Zacharia, Sara Crisianu, Ioann Buretiu, Ioann Domocosiu, Petru Sabo, Georgiu Buldianu, Ioann Ciurl'a, Antoniu Bundu, N Halmagianu, G. Incescu.

Comp. 11. Morti: Ioann Olariu, E. Ratiu. — Greu raniti: Nic'a Trifu, Pavelu Ienei, Mironu Ciocoiu, Ilie Ios'a, Ilia Mielousiu, Ioann Stefanescu, Ioann Cadiuti, Andrea Crup'a, Pavelu Stanu, Georgiu Baci.

Comp. 12. Morti: Iacobu Palincasiu, Iosifu Lobonodiu, Michaiu Surani, Stefanu Olariu, Alesandru Popu, Georgiu Degi, Nusicasiu, Ioann Sucaru, Todor, Ioann Cont'a, Paiusianu, Ioann Bubesa, (Pupeza?) — Raniti: Andrei Simionu, Pavelu Budeanu, Ioann Marianu, Andreiu Galiu, Georgie Pop, George Cost'a, Iosifu Husc'a, Teodoru Giurcone, Mitru Guj, Iosif Crisianu, Solomonu Maos'a, Iosifu Burianu, Teodoru Ardeleanu, Georgie Potc'a, Ioann Budianu, Stefanu Neacu, Vasilie Tauer (Taur?), Teodoru Jenacescu.

Comp. 13. Morti: Nicolae Mursa, Onutiu Buzgau, Onutiu Buzganu, Michaiu Bondariu, Ioann Deheleanu, Michaiu Galu, Ioann Némtiu, Ioann Popu, Matei Stic'a, Georgie Tocaciu, Ioann Tocaciu. — Greu raniti: George Marisiu, Ambrosie Ratiu, Isacu Stanotiu, Vasilie Ardeleanu, Teofilu Ardeleanu, Ioann Anciu, Danu Bonchisiu, Michaiu Berariu, Martinu Ciaia, Ioann Davidu, Teodoru Gal'a, Petru Tereanu, Georgie Dhindie, Stefanu Oitia, Ilia Puiu, Petru Precupasiu, Nicolae Sid'a, Teodoru Chitia, Ticu Zopot'a, Stefanescu. — Usioru raniti: Stefanu Sabo, Pascu Musta, Mitru Caprucianu.

Comp. 14. Morti: Todoru Arama, Flor'a Ciosu. — Greu raniti: Dimitrie Ionasiu, Ioann Ris'a. — Usioru raniti: Adamu Simionu, Iosifu Orvatu, Michaiu Bulea, Simionu Danciu, M. Costa, Nicolae Mogicu, Samuilu Motiu, Florea Videcanu, Todoru Vorindanu, Florea Zacharia, Ilie Cismitiu, Todoru Lungu, George Sutamari.

(Va urmá.)

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

Principatele române unite.

In 9 Augustu c. v. dupa cum serie „Romanulu“ Mari'a Sea Domnitorulu insotitu de DD. Mavrogeni, ministru de finantie, generalu Ioann Grigorie Ghic'a, locotenentu colonelu Iarc'a, majorulu Gherghelu si locotenentulu Barcanescu a pornitu din capitata in visitarea mai multoru districte de pesta Milcovu.

Prefectulu de Buzeu a intempinat pe M. Sea la Mizilu, de unde venindu la 7 óre sér'a la Buzeu a fostu primitu la bariera orasiului de politie, administratie si de poporatiunea intréga a orasiului esita inaintea M. Sele cu flori si strigári entusiaste. La sta Episcopia a fostu primitu in bisericu, unde s'a cantatu unu Te-Deum. De aci urcandu-se in salonulu Episcopiei i s'au prezentatu autoritátele districtului: sér'a a visitatu orasiulu. A dóu'a di diminéti'a, M. Sea, dupa ce a visitatu pompierii, spitalele si temniti'a, a pornitu la 7 óre diminéti'a spre Focsiani multumitu, sanetosu si fórté bine dispusu.

La 9 $\frac{1}{2}$ óre M. Sea a sositu la Ramnicu-Saratu, de unde peste un'a jumetate de óra a plecatu spre Focsiani.

La 12 óre la amedi M. Sea erá la Focsiani.

Sér'a va remanea la Ajudu. In totu drumulu satele esira inaintea M. S. lu primiau cu urári si strigate entusiastice.

Dupa un'a telegrama primita dela Focsiani cu dat'a de 10 Augustu, se anuncia ca M. S. a plecatu pentru Ajudu. (d. G. Tr.)

Nr. 11—3

Concursu.

La scól'a populare rom. gr. res. din Comun'a Talmacielu in Scaunulu Sabiului, se cere unu invatietoriu cu salariu anuale de 120 fl. v. a. cuartiru gratuit, lemne de incalditu, si o grádina de 80 □ stângini.

Pentru acestu postu vocantu, se deschide concursu pána la 15 Septemvre a. c. st. v.

Dreptu aceea, ori-care doresce, a concurá pentru postulu susu numitu, are a tramite la Scaunulu protopopescu alu II-le alu Sabiului, pre lángá petitiune timbrata cu 50 xr. v. a.:

1) Atestatu despre aceea, ca au absolvatu cu purtare buna, si sporiulu de cl. I-a celu putinu gimnasiulu micu, si cursulu pedagogicu in Institutulu archidiececanu din Sabiu. Si, ca este bine procopsitu in tipiculu, si cantárele bisericesci.

2) Atestatu de botezu, su de purtare morala; acestea pana in terminulu mai susu prefiptu, spre urmarea mai departe, sa se astérna la laudatulu Scaunu Protopresbiteralu.

Talmacielu 5 Augustu 1866.

Efori'a scólei populare gr. res. din Talmacielu.

N. 10—3

Edictu.

Din partea oficiului Opidanu Dobr'a in Comitatulu Hunedórei, se face de comunu cunoscutu, cumca in 21 Septemvre a. c. se voru dá urmatórele obiecte opidane pe trei ani dela 1-lea Ianuariu 1867 pána la finitutu lui Decembre 1869 pe calea licitatiunei publice in arenda, p. c.

a) Dreptulu de crismaritu cu ospatari'a opidana din piati'a Dobrei, ce constá din 1 sala, 8 odái de locuintia, 1 bucataria, 1 camera, 2 grajdiuri pentru 30 de cai, si 1 sopronu, cu grádina de legumi — cu strigarea 1-a 1600 fl. v. a. pe anu.

b) Dóue mori de macinatu farina, 1 cu 2 — si 1 cu patru róte, in riulu opidului Dobr'a, — cu strigarea 1-a 966 fl. v. a. pe anu.

c) Vam'a tergului la 4 terguri mari, — si obiectulu de macelaritu, — cu 1-a strigare 400 fl. v. a. pe anu.

d) O fauria cu 2 locuinte, 1 camera si localulu de fauritu — cu strigarea 1-a 70 fl. v. a. pe anu.

e) Trecatura peste ap'a Muresiu cu 1 brodu, 1 luntritia (cinu), 1 casa cu 2 locuinti si dreptulu crismaritului, — cu strigarea 1-a 50 fl. v. a. pe anu.

f) O casa de locuintia sub nr. 35 in Dobr'a cu 3 locuinti, 1 camera, 1 bucataria, 1 grajdiu, 1 sopronu, si gradina de legumi — cu 1-a strigare 50 fl. v. a. pe anu.

g) O casa de locuintia sub nr. 85 in Dobr'a cu dóue odái de locuitu si 1 bucataria — cu întâi'a strigare 36 fl. v. a. pe anu.

Competinti la acésta arendare au sa depuna inainte de inceperea licitatiunei unu Vadium de 10% din pretiulu strigárei — in bani gat'a inaintea comisiunei licitatóre.

Licitatiunea se va tine in cancelari'a opidana Dobr'a, unde se potu vedé conditiunile licitatiunei, si contractele de arenda.

Dobr'a in 12 Augustu 1866.

Dela oficiulu opidanu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 20 Augustu (1 Sept.) 1866.

Metalicele 5%	63 25	Actiile de creditu	158 25
Imprumutulu nat. 5%	68 35	Argintulu	126 75
Actiile de banca	728	Galbinulu	6 07

Editor'a si tipariulu tipografiei archidiececane.